REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKI SUD U PULI-POLA
Kranjčevićeva 8,52100 Pula-Pola

Poslovni broj P-513/2019-48

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski sud u Puli – Pola, po sutkinji Tamari Dagostin Mušković, kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužitelja Zvonimira Janžića, OIB: 71420950316, Medulin, Katikulić 106, kojeg zastupa punomoćnik Radivoj Mačešić-Biscuoli, odvjetnik u Puli, protiv tuženika Addiko bank d.d., OIB: 14036333877, Zagreb, Slavonska avenija 6, kojeg zastupaju punomoćnici iz odvjetničkog društva Ćurković i Šanjug, odvjetnici u Zagrebu, radi utvrđenja i isplate, nakon održane glavne rasprave zaključene 9. listopada 2026. u prisutnosti punomoćnika tužitelja odvjetnika Radivoja Mačešića-Biscuolija a u odsutnosti uredno pozvanog tuženika, 29. listopada 2026. objavio i

p r e s u d i o j e

I. Utvrđuje se ništetnom odredba o jednostranoj promjeni kamatne stope sadržana u čl. 6.2. Ugovora o kreditu broj 366-20/2004 kojeg su tužitelj kao korisnik kredita i tuženik kao kreditor sklopili 21. lipnja 2004. a koje glase: "... sukladno Odluci o kamatnim stopama Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. ... Korisnik kredita svojim potpisom na ovom ugovoru izjavljuje da je suglasan i da prihvaća primjenu Odluke o kamatnim stopama, kao i sve njene kasnije izmijene i dopune", pa stoga navedena odredba ugovora kao i sve kasnije izmijene te odluke ne proizvode nikakve pravne učinke između ugovornih strana.

II. Utvrđuju se ništetnim odredbe o nepoštenom ugovaranju valutne klauzule švicarskog franka sadržane u Ugovoru o kreditu broj 366-20/2004 kojeg su tužitelj kao korisnik kredita i tuženik kao kreditor sklopili 21. lipnja 2004. a kojima se glavnica i anuiteti kredita vežu za valutu švicarskog franka, sadržane u odredbi čl. 2. koja glasi: "... prema srednjem tečaju za devize Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. važećem na dan korištenja kredita", u odredbi čl. 3. t. II. st. 2. u dijelu koji glasi: "... po važećem srednjem tečaju Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. za devize na dan dospijeća, odnosno na dan plaćanja ...", u odredbi čl. 3. t. II. st. 3. koja glasi: "(Kamata se obračunava) u CHF a (naplaćuje u kunama) po važećem srednjem tečaju za devize Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. na dan dospijeća, odnosno na dan plaćanja.", u odredbi čl. 4. t. II. st. 2. koja glasi: "obračunatih po srednjem tečaju za CHF Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. na dan dospijeća

odnosno na dan plaćanja ...", pa stoga navedene odredbe ugovora kao i sve kasnije izmijene te odluke ne proizvode nikakve pravne učinke između ugovornih strana.

III. Nalaže se tuženiku da tužitelju isplati iznos od 2.711,66 EUR na ime zakonskih zateznih kamata na svaki pojedinačni iznos pretplate s osnova promjene kamatne stope i promjene tečaja za razdoblje do 30. prosinca 2015., i to zajedno sa zakonskim zateznim kamatama koje teku od 10. listopada 2026. do isplate, po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, u roku od 15 dana.

IV. Odbija se, kao neosnovan, tužbeni zahtjev tužitelja u dijelu kojim zahtjeva:
- isplatu iznosa od 6.461,51 EUR sa zateznom kamatom koja teče od 1. listopada 2015. pa do isplate;
- isplatu iznosa od 2.939,11 EUR sa zateznom kamatom koja teče od 1. listopada 2015. pa do isplate;
- zatezne kamate na iznos od 2.711,66 EUR od 31. svibnja 2019. do 9 . listopada 2026.

V. Nalaže se tuženiku da nadoknadi tužitelju troškove parničnog postupka u iznosu od 1.423,71 EUR sa zateznim kamatama koje teku od 29. listopada 2026. pa sve do isplate po kamatnoj stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja , a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine a sve u roku od 15 dana.

VI. U preostalom dijelu, iznad dosuđenog, odbija se kao neosnovan zahtjev tužitelja za naknadu parničnog troška.

VII. Odbija se zahtjev tuženika za naknadu parničnog troška, kao neosnovan.

Obrazloženje

1. Tužitelj u tužbi navodi da je kao korisnik kredita s tuženikom kao kreditorom sklopio Ugovor o kreditu broj 366-20/2004, kojim ugovorom je tuženik odobrio tužitelju kredit u kunskoj protuvrijednosti iznosa od 69.000,00 CHF. Ističe da Ugovor o kreditu sadrži odredbu o promjenjivoj kamatnoj stopi, a koja kamatna stopa je promjenjiva sukladno odluci banke-tuženika. Navodi da u vrijeme zaključenja ugovora tužitelj i tuženik nisu pojedinačno pregovarali o promjenjivoj kamatnoj stopi, te da ugovorom nisu utvrđeni egzaktni parametri i metode izračuna tih parametara koji utječu na odluku o promjeni stope ugovorene kamate, a da se od početka otplate kredita pa nadalje kamatna stopa u nekoliko navrata povećavala što je imalo za posljedicu povećanje mjesečnih anuiteta. Ukazuje na presudu Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1401/2012, koja je potvrđena odlukom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj Pž-7129/13 od 13. lipnja 2014., a kojom je pravomoćno utvrđeno da je u ugovorima o kreditu ništetna odredba o redovnoj kamatnoj stopi ukoliko je ista promjenjiva prema jednostranoj odluci banke. S obzirom na to da je predmetnim ugovorom o kreditu ugovoreno da se promjena redovne kamatne stope utvrđuje Odlukom banke, o čemu

se u vrijeme zaključenja ugovora nije pojedinačno pregovaralo te ugovorom nisu utvrđeni egzaktni parametri i metode izračuna tih parametara koji utječu na odluku o promjeni stope ugovorene kamate, shodno pravomoćnoj presudi Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1401/2012, tužitelj predlaže da se u predmetnom ugovoru o kreditu utvrde ništetnim odredbe temeljem kojih se promjena kamatne stope vršila jednostranom odlukom banke. Kako je ništetna odredba o promjenjivoj kamatnoj stopi temeljem jednostrane odluke banke sa učinkom ex tunc, to su bez pravnog učinka i sve odluke banke – tuženika o promjeni kamatne stope donesene tijekom trajanja kredita sa istim pravnim učinkom. U odnosu na valutnu klauzulu ističe da je u vrijeme zaključenja ugovora, prilikom ugovaranja valutne klauzule u švicarskim francima, tuženik propustio tužitelja u cijelosti informirati o svim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti i informiranosti, kao i o mogućim posljedicama uslijed promjene tečaja, valute za koju je ugovor o kreditu vezan, što je za posljedicu imalo neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana. Ukazuje kako je presudom Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1401/2012, koja je potvrđena odlukom Visokog trgovačkog suda u Republike Hrvatske poslovni broj P-6632/17 od 14. lipnja 2018., pravomoćno utvrđeno da je u ugovorima o kreditu ništetna ugovorna odredba kojom se glavnica kredita veže za valutu švicarskog franka, s obzirom na to da banke nisu informirale potrošače o riziku koji sa sobom povlači valutna klauzula kojom se glavnica kredita veže uz valutu švicarskog franka. Kako se predmetnim ugovorom o kreditu glavnica kredita veže za valutu švicarskog franka, a tužitelj kao potrošač u trenutku sklapanja ugovora nije bio informiran o riziku koji sa sobom povlači valutna klauzula kojom se glavnica kredita veže za valutu švicarskog franka, shodno pravomoćnoj presudi Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1401/2012, tužitelj predlaže da se u predmetnom ugovoru o kreditu utvrde ništetnim odredbe ugovora o kreditu kojima se glavnica i anuitet kredita vežu za tečaj valute švicarskog franka. Nadalje, navodi kako su se temeljem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju koji je stupio na snagu 30. rujna 2015. sklapali anexi/dodaci uz osnovni ugovor o kreditu, a kojima je provedena konverzija kredita denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF u kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR. Ukazuje na pravne stavove Vrhovnog suda Republike Hrvatske iz odluke Rev-2868/2018 od 12. veljače 2019. Ističe da su odredbe ugovora o promjenjivoj kamatnoj stopi i o valutnoj klauzuli protivne kogentnim odredbama čl. 81. i čl. 82. Zakona o zaštiti potrošača, koji je bio na snazi u vrijeme sklapanja ugovora, te da je posljedica nepoštenosti ugovorne odredbe njezina ništetnost, a da sukladno odredbi čl. 323. Zakona o obveznim odnosima ništetnost ugovornih odredbi ima za posljedicu obvezu ugovorne strane da vrati drugoj strani sve što je na temelju takvih ništetnih odredbi primila. Prema mišljenju tužitelja u konkretnom slučaju radi utvrđenja visine preplaćenog iznosa treba se primijeniti početno ugovorena kamatna stopa te tečaj švicarskog franka koji je na dan sklapanja predmetnog ugovora bio važeći prema tečajnoj listi Hrvatske narodne banke s obzirom da su jedino navedeni parametri tužitelju bili poznati prilikom sklapanja ugovora. Ističe kako mu banka nije dostavila dokumentaciju potrebnu za izradu izračuna te da stoga nije u mogućnosti postaviti točno određenu visinu tužbenog zahtjeva, a da na svaki pojedino utvrđeni iznos dugovanja tužitelju pripada i zatezna kamata tekuća od dospijeća svakog pojedinog iznosa pa do konačne isplate. Stoga predlaže da sud nakon provedenog postupka donese presudu kojom će utvrditi da su djelomično ništetne odredbe čl. 2., čl. 3. t. II. st. 2. i 3., čl. 4. t. II. st. 2. i čl. 6.2. predmetnog Ugovora o kreditu (o promjenjivoj kamatnoj stopi i o valutnoj klauzuli) te s time u vezi da obveže tuženika da tužitelju isplati novčani iznos od 61.433,91 HRK zajedno sa zateznim

kamatama koje na pojedinačne dijelove tih iznosa teku od njihova dospijeća pa do isplate (list 30 do 33 spisa). Tužitelj potražuje i parnični trošak zajedno sa zakonskim zateznim kamatama.

1.1. Tužitelj je u postupku, a nakon provedenog financijskog vještačenja i sukladno obračunu vještaka, konačno uredio svoj tužbeni zahtjev u dijelu u kojem potražuje isplatu, na način da na ime pretplate po valuti i kamati potražuje iznos od 6.461,51 EUR sa zateznim kamatama od 1. listopada 2015. pa do isplate, da na ime zakonskih zateznih kamata na svaki pojedinačni iznos pretplate s osnova promjene kamatne stope i promjene tečaja za razdoblje do 30. rujna 2015. potražuje iznos od 2.711,66 EUR te da na ime razlike glavnice potražuje iznos od 2.939,11 EUR sa zateznim kamatama od 1. listopada 2015. pa do isplate, s time da je tužitelj na ročištu održanom 9. listopada 2026. zatražio zakonske zatezne kamate na iznos od 2.711,66 EUR i to od dana podnošenja tužbe odnosno od 31. svibnja 2019. pa do isplate.

1.2. Iako se tuženik usprotivio preinaci tužbenog zahtjeva, sud je takvu preinaku dopustio raspravnim rješenjem od 14. svibnja 2026. smatrajući ju svrhovitom za konačno rješenje odnosa među strankama. Osim toga, za preinaku tužbe postoji uporište u odredbi čl. 190. st. 2. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11 i 25/13, 89/14, 70/19, 80/22, 114/22 i 155/23 – dalje u tekstu: ZPP) kojom je propisano da tužitelj može preinačiti tužbu do zaključenja glavne rasprave ako je bez svoje krivnje nije mogao preinačiti do zaključenja prethodnog postupka, a koja je u sudskoj praksi protumačena na način da je tužitelj ovlašten nakon vještačenja preinačiti tužbu.

2. U odgovoru na tužbu tuženik prije svega ističe prigovor zastare, osporava sve činjenične navode tužbe i iznesena tumačenja tužitelja, te se protivi svim dokaznim prijedlozima tužitelja. Osporava osnovanost i visinu tužbe i tužbenog zahtjeva. Smatra kako tužitelj nema pravni interes za donošenje deklaratorne presude o utvrđenju ništetnosti pojedinih odredbi iz ugovora o kreditu te ističe kako su tužitelj i tuženik zaključili Aneks kojim su izmijenili odredbe ugovora o valuti obveze i kamatnim stopama, odnosno da su napravili konverziju kredita. Stoga, tužitelj nema pravni interes za utvrđenje ništetnih odredbi ugovora koje više nisu na snazi i nemaju pravni učinak, a sve uplate tužitelja priznate su i prihvaćene kao ispunjenje ugovorne obveze po konverziji – Aneksu ugovora o kreditu, slijedom čega tuženik i tužitelj, u slučaju utvrđenja ništetnosti, nemaju što vraćati jedan drugome. Dakle, sklapanjem aneksa ugovora o kreditu – konverzijom, u skladu s odredbama Zakona o potrošačkom kreditiranju (Narodne novine broj 102/2015), stranke su trajno i konačno uredile svoje pravni odnos, kako u pogledu svih ranije izvršenih uplata tužitelja prema tuženiku, tako i u pogledu budućih plaćanja po predmetnom ugovoru o kreditu. Navodi kako se tužitelj neosnovano poziva na primjenu presuda Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj Pž-7129/13 i Pž-6632/17 te ističe kako se na pravna utvrđenja iz navedenih presuda dopušteno pozivati samo u parnicama za naknadu štete. Ističe da je Aneks ugovora o kreditu sklopljen na temelju dispozitivne odluke tužitelja da pristupi Aneksu ugovora o kreditu, kao i da je isti sklopljen na temelju dispozitivnog zahtijevanja tužitelja prema tuženiku da se napravi konverzija izvornog, početnog, ugovora o kreditu sukladno svim odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (Narodne novine broj 102/2015), te da je postupak konverzije propisao zakonodavac u čl. 19.c toga Zakona i da tuženik kao banka nije imao mogućnost izbora da li prihvaća ili ne konverziju sukladno odredbama tog Zakona. S

obzirom da je sklopljen Aneks ugovora o kreditu tuženik smatra da je nemoguće vraćanje bilo kojeg iznosa tuženika prema tužitelju. Ukazuje kako tužba uopće ne sadrži koje su konkretne radnje tuženika dovele do ništetnosti pojedinih odredbi ugovora o kreditu, pa tako ne sadrži niti onaj minimalni činjenični opis predmetnih okolnosti koje su relevantne za ovaj slučaj, a slijedom čega se uopće ne može napraviti test da li su ugovorne odredbe ništetne ili ne. Smatra da su tužitelj i tuženik pojedinačno pregovarali o spornim odredbama ugovora o kreditu s obzirom na to da je tužitelj mogao birati između kredita s fiksnom ili s promjenjivom kamatnom stopom, kao što se pregovaralo da li želi kunski kredit, kredit s valutnom klauzulom u EUR ili s valutnom klauzulom u CHF. Tužitelj je donio odluku da je za njega prihvatljivija promjenjiva kamatna stopa te valutna klauzula CHF, a odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli bile su jasne, lako uočljive i razumljive te su sva prava tužitelja kao potrošača prije, tijekom i nakon sklapanja ugovora bila poštovana u cijelosti. Ističe kako je prema pozitivnim zakonskim odredbama bilo dopušteno ugovaranje promjenjive kamatne stope te da je tužitelj potpisivanjem predmetnog ugovora o kreditu iskazao svoju pravu volju te da je ugovor i solemniziran i ima snagu ovršnog javnobilježničkog akta. Ističe kako je valutna klauzula u ugovorima o kreditu bila dopuštena odredbom čl. 22. Zakona o obveznim odnosima te da tuženik u trenutku sklapanja nije mogao predvidjeti promjenu tečaja CHF koja se dogodila kasnije tijekom trajanja ugovora o kreditu. Iz navedenih razloga ugovorna odredba o valutnoj klauzuli ne može biti nepoštena budući da nije razumno očekivati od tuženika da predvidi kretanje tečaja CHF u odnosu na kunu niti je razumno zahtijevati od tuženika da isključivo on snosi valutni rizik. Osporava osnov i visinu tužbe i tužbenog zahtjeva te se protivi tijeku zatraženih zateznih kamata. Predlaže odbiti tužbu i tužbeni zahtjev tužitelja uz naknadu troška tuženiku.

3. U dokaznom postupku pročitan je zahtjev, ugovor o kreditu, aneks uz ugovor o kreditu, prihvaćanje izračuna konverzije, obavijest o provedenoj konverziji, otplatni plan, kamatne stope banaka, nalaz i mišljenje vještaka od 4. listopada 2021., iskaz svjedoka Tihomira Bajte, iskaz tužitelja, dopuna nalaza i mišljenja od 31. kolovoza 2025.

4. Na temelju savjesne i brižljive ocjene svakog dokaza zasebno i svih dokaza zajedno, a i na temelju rezultata cjelokupnog postupka u skladu s odredbom čl. 8. ZPP, sud je utvrdio da je tužbeni zahtjev tužitelja djelomično osnovan.

5. Predmet spora u ovoj pravnoj stvari je zahtjev tužitelja za utvrđenje ništetnim odredaba Ugovora o kreditu broj 366-20/2004 sklopljenog između tužitelja kao korisnika kredita i pravnog prednika tuženika kao kreditora 21. lipnja 2004., koje su sadržane u čl. 2., čl. 3. t. II. st. 2. i 3., čl. 4. t. II. st. 2. i čl. 6.2. toga Ugovora (o promjenjivoj kamatnoj stopi i o valutnoj klauzuli), te s time u vezi zahtjev za isplatu iznosa od 6.461,51 EUR na ime preplate po valuti i kamati, iznosa od 2.711,66 EUR na ime dospjelih zateznih kamata te iznos od 2.939,11 EUR na ime razlike glavnice, sve to s pripadajućim zateznim kamatama.

6. Između parničnih stranaka nije sporno da je tužitelj s pravnim prednikom tuženika 21. lipnja 2004. zaključio Ugovor o kreditu broj 366-20/2004, koji je solemniziran 23. lipnja 2004. kod javnog bilježnika Nansi Kopić iz Pule pod poslovnim brojem OU-621/04-1, i to u kunskoj protuvrijednosti od 69.000,00 CHF prema srednjem tečaju za devize Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. važećem na dan korištenja kredita, u svrhu kupnje

stana. Nesporno je da je čl. 3. Ugovora o kreditu ugovorena kamatna stopa od 5,25 % dekurzivno godišnje, te da je ugovoreno da je kamata promjenjiva u skladu s Odlukom o kamatnim stopama banke (čl. 6. Ugovora o kreditu), a korisnik se istu obvezao plaćati. Također je nesporno da su stranke ugovorile valutnu klauzulu kredita u CHF na način da se mjesečni anuiteti plaćaju u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. za devize na dan dospijeća odnosno na dan plaćanja. Nesporno je da je tuženik tijekom otplatnog perioda mijenjao početno ugovorenu kamatnu stopu od 5,25 % te da je uslijed povećanja kamatne stope i promjene tečaja švicarskog franka povećan iznos mjesečnih anuiteta koje je tužitelj bio dužan plaćati.

6.1. Konačno, nije sporno da je na temelju Zakona o izmjenama i dopuna Zakona o potrošačkom kreditiranju koji je stupio na snagu 30. rujna 2015. sklopljen Aneks uz ugovor o kreditu broj 366-20/2004 sa Sporazumom o osiguranju novčane tražbine, odnosno da je provedena konverzija kredita denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF u kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR.

7. Između parničnih stranaka sporno je mogu li se utvrđenja iz presude Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1401/2012 od 4. srpnja 2013., potvrđene presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj Pž-7129/2013 od 13. lipnja 2014. te presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj Pž-6632/2017 od 14. lipnja 2016., u odnosu na ništetnost odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi i o valutnoj klauzuli, primjenjivati u konkretnom slučaju, s obzirom na sklopljeni Dodatak Ugovoru o kreditu, te pripada li tužitelju pravo na preplaćene iznose po predmetnom Ugovoru o kreditu (s osnove preplaćene kamate, preplaćenog tečaja CHF i razlike nedospjele glavnice), kao i je li nastupila zastara potraživanja tužitelja.

8. Prvenstveno valja istaknuti kako okolnost koju ističe tuženik, da je predmetni Ugovor o kreditu solemniziran te da ima snagu ovršnog javnobilježničkog akta, ne znači da tužitelj nema pravo isticati ništetnost takvog Ugovora ili pojedine njegove odredbe.

9. Naime, presudom Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1401/2012 od 4. srpnja 2013. odlučeno je o kolektivnoj tužbi tužitelja Potrošač – Hrvatski savez udruga za zaštitu potrošača ("Udruga potrošač") protiv više tuženika (Zagrebačka banka d.d. i dr.) te je utvrđeno da je, između ostalih banaka, i ovdje tuženik, u razdoblju od 1. studenog 2004. do 31. prosinca 2008. povrijedio kolektivne interese i prava potrošača, kao korisnika kredita, zaključujući ugovore o kreditima, na način da je ugovorena valutna klauzula uz koju je vezana glavnica za švicarski franak, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja tih ugovora tuženik kao trgovac nije potrošače u cijelosti informirao o svim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, a tijekom pregovora i u svezi zaključenja predmetnih ugovora o kreditu, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, čime je tuženik postupio suprotno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“, broj 96/03. – dalje u tekstu ZZP/03) i to čl. 81., 82. i 90. toga Zakona u razdoblju od 1. lipnja 2005. do 6. kolovoza 2007., a od 7. kolovoza 2007. do 31. prosinca 2008. protivno odredbama Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“, broj 79/07., 125/07., 79/09., 89/09. i 133/09.; dalje u tekstu: ZZP/07) i to čl. 96. i 97. toga Zakona te suprotno odredbama Zakona o obveznim odnosima, te da je u razdoblju od 10. rujna 2003. do 31. prosinca 2008., a koja povreda traje i nadalje, povrijedio kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita zaključujući ugovore o kreditima, koristeći u istima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe na način da je ugovorena

redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja obveze po ugovorima o kreditima promjenjiva u skladu s jednostranim odlukama tuženika i drugim internim aktima banke (tuženika), a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja ugovora tuženik (banka kao trgovac) s korisnicima kreditnih usluga kao potrošačima, nije pojedinačno pregovarao niti ugovorom utvrdio egzaktne parametre i metodu izračuna parametra koji utječu na odluku tuženika o promjeni stope ugovorene kamate, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana utemeljenu na jednostranom povećanju kamatnih stopa na štetu potrošača, čime je tuženik postupio suprotno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača. („Narodne novine“, broj 96/03. – dalje u tekstu ZZP/03) i to čl. 81., 82. i 90. toga Zakona u razdoblju od 1. lipnja 2005. do 6. kolovoza 2007., a od 7. kolovoza 2007. do 31. prosinca 2008. protivno odredbama Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“, broj 79/07., 125/07., 79/09., 89/09. i 133/09.; dalje u tekstu: ZZP/07) i to čl. 96. i 97. toga Zakona te suprotno odredbama Zakona o obveznim odnosima.

9.1. Navedena je presuda, u odnosu na tuženika, u relevantnim dijelovima potvrđena presudama Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj: Pž-7129/2013-4 od 13. lipnja 2014. (u odnosu na promjenjivu kamatnu stopu) i poslovni broj Pž-6632/2017-10 od 14. lipnja 2018. (u odnosu na valutnu klauzulu).

9.2. Kako je do sklapanja predmetnog Ugovora o kreditu broj 366-20/2004 između tužitelja i tuženika (odnosno njegovog pravnog prednika), a koji sadrži upravo spornu odredbu o jednostranoj izmjeni ugovorene kamatne stope od strane banke, kao i odredbu o valutnoj klauzuli kojom se vrijednost kune veže za tečaj švicarskog franka, došlo upravo u relevantnom periodu obuhvaćenom navedenim odlukama u postupku pokrenutom radi zaštite kolektivnih interesa, tužitelj se pravilno poziva na pravna utvrđenja iz navedenih presuda.

9.3. Pri tome valja istaknuti kako prema odredbi čl. 502.a st. 1. ZPP udruge, tijela, ustanove ili druge organizacije koje su osnovane u skladu sa zakonom, koje se u sklopu svoje registrirane ili propisom određene djelatnosti bave zaštitom zakonom utvrđenih kolektivnih interesa i prava građana, mogu, kad je takvo ovlaštenje posebnim zakonom izrijekom predviđeno i uz uvjete predviđene tim zakonom, podnijeti tužbu (tužba za zaštitu kolektivnih interesa i prava) protiv fizičke ili pravne osobe koja obavljanjem određene djelatnosti ili općenito radom, postupanjem, uključujući i propuštanjem, teže povređuje ili ozbiljno ugrožava takve kolektivne interese i prava. Odredbom čl. 502.b ZPP propisan je sadržaj tužbe iz čl. 502.a ZPP, dok je čl. 502.c ZPP propisan učinak presude donesene po tužbi za zaštitu kolektivnih interesa i prava na način da se fizičke i pravne osobe mogu u posebnim parnicama za naknadu štete ili isplatu pozvati na pravno utvrđenje iz presude kojom će biti prihvaćeni zahtjevi iz tužbe iz čl. 502.a st. 1. ZPP da su određenim postupanjem, uključujući i propuštanjem tuženika, povrijeđeni ili ugroženi zakonom zaštićeni kolektivni interesi i prava osoba koje je tužitelj ovlašten štititi. U tom će slučaju sud biti vezan za ta utvrđenja u parnici u kojoj će se ta osoba na njih pozvati.

9.4. Prema odredbi čl. 118. Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ broj 41/14, 110/15 i 14/19 – dalje u tekstu: ZZP/14) odluka suda donesena u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača iz čl. 106. st. 1. toga Zakona u smislu postojanja povrede propisa zaštite potrošača obvezuje ostale sudove u postupku koji potrošač osobno

pokrene radi naknade štete koja mu je uzrokovana postupanjem tuženika. Sadržajno jednaka odredba sadržana je i u čl. 138.a ZZP/07.

9.5. Dakle, u skladu s navedenim zakonskim odredbama u pojedinačnim postupcima radi utvrđenja ništetnosti odredaba ugovora o kreditu s valutnom klauzulom u švicarskim francima i promjenjivom kamatnom stopom koju su jednostrano mijenjali kreditori, postoji vezanost sudova za postojanje povrede propisa zaštite potrošača iz čl. 106. st. 1. ZZP/14, a slijedom toga i obveza primjene već utvrđene ništetnosti u kolektivnom sporu.

10. Međutim, tuženik je u pojedinačnom potrošačkom sporu ovlašten predlagati izvođenje dokaza s ciljem dokazivanja da je u postupku sklapanja pojedinačnog ugovora o kreditu, u predugovornoj fazi, pregovarao s tužiteljem, odnosno tužitelju kao potrošaču dao odgovarajuće obavijesti o naravi, rizicima i posljedicama osporenih ugovornih odredaba na određivanje njegove novčane obveze i da je on, unatoč punoj obaviještenosti, svejedno pristao na sklapanje takvog ugovora.

10.1. Upravo na te okolnosti izveden je dokaz saslušanjem svjedoka Tihomira Bajte i tužitelja kao parnične stranke.

10.2. Iz iskaza svjedoka Tihomira Bajte utvrđeno je da se ne može točno sjetiti okolnosti sklapanja konkretnog ugovora o kreditu, ali da je procedura glede dizanja kredita u valuti CHF bila u pravilu jednaka, i to niska kamatna stopa, manja rata, manja kreditna zaduženost, potrebna manja primanja korisnika kredita, te je isto bilo prihvatljivo i banci jer je za to trebala odvajati manje rezerve; da bi klijenti vidjeli ponudu u poslovnici ili na internetu te da bi im se obratili i zatražili uvjete kredita i da bi im tada izradili izračun kredita i popis dokumentacije koja je bila potrebna za kredit; da bi se dogovorio rok otplate i anuiteti te da bi se takav prijedlog uputio kreditnom odboru i po njegovom odobrenju da bi se išlo u realizaciju kredita odnosno potpisivanje i solemnizaciju kredita te u konačnici isplatu kredita; da je to bila nova valuta jer prije u Hrvatskoj nije bilo kredita u CHF; da se na tržištu novca pojavio višak švicarskog franka kao valute i banke su prihvatile plasirati kredite u toj valuti jer se ta valuta smatrala sigurnom; da je kamatna stopa za tu valutu bila niža u odnosu na valutu EUR i da je banka vidjela priliku da na tome može više zaraditi nego u EUR jer je rezervacija sredstava za plasirane kredite u CHF bila manja nego rezervacija kredita u EUR; da su gotovinski i auto krediti nuđeni u kunama, a stambeni krediti samo u EUR i naknadno i u CHF; da je svima bila novost kada se pojavio kredit u CHF i da su stranke znale pitati za tu valutu što je s njom i da su svi oni gledali da je to stara europska valuta iz sigurne države pa se pretpostavljalo da će ta valuta biti konstantna i sigurna; da je u ugovoru o kreditu pisalo da je kredit vezan uz valutu CHF i da se anuiteti vežu uz tečaj te valute i da se plaćaju u kunskoj protuvrijednosti na dan plaćanja te da je to ponovno rečeno klijentu i kod javnog bilježnika; da se klijentima uvijek kada su pitali objasnilo što znači promjenjiva kamatna stopa, da se mijenjala po odluci banke a odluka banke se javno objavljivala; da je tužitelj bio njihov dugogodišnji klijent i da ne zna je li njemu posebno objašnjavano što je to promjenjiva kamatna stopa jer mu je to bilo poznato od ranije; da oni nisu strankama nudili kredit već da bi im se oni obratili sa zahtjevom u kojoj valuti žele kredit; da ako bi neko došao kod njih da nije bio upoznat s ponudom banke da bi mu izložili sve što nude.

10.3. Iz iskaza tužitelja utvrđeno je da je kredit podignuo za kupnju stana 2004.; da je bio pogledati u više banaka i da je Hypo banka tada imala najpovoljniji kredit za njega; da je u ponudio bio CHF kredit kao i drugi krediti ali da su mu u banci rekli da je kredit u CHF za njega najbolja opcija i najsigurnija opcija; da su mu rekli da će biti promjenjiva kamatna stopa ali da mu nisu rekli kako će se mijenjati kamatna stopa te da se ne može sjetiti jesu li mu objasnili što to za njega znači promjenjiva kamatna stopa; da su mu za valutu rekli da je 100% sigurna, da je jaka valuta, da se neće mijenjati gore dole i da je to stabilna valuta; da je prikupio potrebnu dokumentaciju i da mu je banka donijela gotov ugovor o kreditu koji je potpisao; da je u početku sve bilo u redu, da su otplate bile uredne a da je odjedanput počela biti sve veća i veća rata i da mu je to sve počelo biti teško plaćati; da je otišao u mirovinu a da je supruga morala dignuti još jedan kredit kako bi ovaj mogli otplaćivati; da mu je banka ponudila aneks ugovora da prebaci kredit iz CHF u kredit u EUR; da mu nisu ništa posebno objasnili zašto se sklapa taj aneks osim da će se prebaciti kredit iz CHF u kredit u EUR i da će to za njega biti povoljnije; da mu u banci nisu objasnili da će se kamatna stopa mijenjati jednostranom odlukom banke niti što to znači; da je ugovor o kreditu pripremila banka; da je stan koji je kupovao kreditom kupio za stanovanje i da su u njemu živjeli te da na toj adresi nije imao otvoren obrt niti trgovačko društvo; da mu prilikom sklapanja aneksa kojim je izvršena konverzija u banci nisu ništa posebno objasnili kako se vrši pretvorba kredita i što se sve uzima u obzir; da je bilo po principu uzmi ili ostavi; da mu osobni bankar nije objasnio pojedine rizike sklapanja ugovora o kreditu s valutnom klauzulom u CHF; da je on otplaćivao kredit i da ga je sva ova situacija dovela do toga da su mu se pojačali simptomi PTSP i da je završio u mirovini; da je kod javnog bilježnika bilo kao u banci, pročitali su mu ugovor i rekli da potpiše te da su mu istaknuli na koliko godina je kredit i koliko će iznositi rata.

10.4. Sud je prihvatio kao vjerodostojne iskaze svjedoka Tihomira Bajte i tužitelja, jer su iskazivali detaljno, životno i u skladu s materijalnim ispravama u spisu. Na temelju iskaza tužitelja, kao i iskaza svjedoka Tihomira Bajte, utvrđeno je da tužitelj prije zaključenja predmetnog Ugovora o kreditu nije kao potrošač u cijelosti jasno i transparentno bio informiran o svim rizicima koji prate ugovorenu valutu CHF, niti su mu objašnjeni kriteriji o kojima ovisi promjena tečaja kao ni pod kojim uvjetima se može mijenjati kamatna stopa.

10.5. Tuženik u ovom postupku u bitnome ponavlja navode već istaknute i preispitane u postupku kolektivne zaštite te predloženim dokazima nije dokazao postojanje okolnosti zbog kojih pravomoćne presude donesene u kolektivnom sporu ne bi bile primjenjive u konkretnom slučaju. Također, odredbe o promjeni kamatne stope i valutnoj klauzuli sadržane u predmetnom Ugovoru o kreditu sklopljenom između tužitelja i tuženika sadržajno su identične odredbama standardnih ugovora o potrošačkom kreditu tuženika koji su predočeni i razmatrani u postupku kolektivne zaštite.

11. Dodatno, valja istaknuti da je nepoštenost odnosno ništetnost navedenih odredaba ugovora o kreditima sklopljenih u tom razdoblju utvrđena iz razloga izostanka cjelovite informacije tuženika u pogledu valute s obzirom na to da se radilo o švicarskom franku kao specifičnoj valuti, odnosno izostanka pojedinačnog pregovaranja te utvrđivanja egzaktnih parametara i metode izračuna tih parametara u pogledu promjenjive kamatne stope, pa za ovaj spor nije ni odlučno pitanje zakonske dopuštenosti valutne klauzule i eventualnog postojanja objektivnih kriterija koji su utjecali na kretanje

parametara uslijed kojih je došlo do povećanja kamatne stope u razdoblju otplate kredite.

11.1. Ugovorna odredba kojom se promjena kamatne stope čini ovisnom o odluci banke je, u smislu čl. 84 ZZP/03 i čl. 99 ZZP/07, jasna i uočljiva, ali nije razumljiva, jer je jedini siguran element o kojem ovisi visina kamatne stope odluka banke, a pri čemu u ugovoru o kreditu nisu sadržani objektivni kriteriji, poput referentne stope koja se primjenjuje na početnu kamatnu stopu, niti precizan način utvrđivanja promjena kamatne stope. Takva ugovorna odredba, stoga, uzrokuje neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, jer dolazi do situacije da vjerovnik jednostrano određuje obvezu dužnika koji promjenu ne može predvidjeti, a pravilnost promjene ne može niti provjeriti jer nema egzaktnih kriterija.

11.2. Nije nedopušteno ugovarati promjenjivost kamatne stope u ugovorima o kreditu, ali je nedopušteno potrošača ostaviti u neznanju koliko ta promjena može iznositi, a u konkretnom slučaju ta promjena bila je značajna jer je kamatna stopa povećana na 6,75 % u odnosu na početnih 5,25 %, te je povećala kreditno opterećenje tužitelja kao potrošača i time prouzročila neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, čak i u slučaju da je povećanje kamatne stope bilo za tuženika tržišno opravdano, jer ni to ne eliminira utvrđenu neravnotežu na štetu tužitelja. Pri tome, nije odlučna ni okolnost da visina kamatne stope tijekom otplatnog perioda nije prelazila najvišu zakonom dopuštenu kamatnu stopu jer navedena okolnost ne može biti opravdanje za jednostrano mijenjanje kamatne stope od strane tuženika, bez precizno određenih uvjeta promjenjivosti i načina njihove primjene.

11.3. Glede valutne klauzule valja ukazati da je njeno ugovaranje dopušteno, jer navedeno proizlazi iz odredbe čl. 22. st. 1. ZOO, a u postupku kolektivne zaštite pravomoćno je utvrđeno da su ugovorna odredbe kojima se glavnica veže za valutu švicarski franak, u smislu čl. 84. ZZP/03 i čl. 99 ZZP/07, jasne i uočljive, ali nisu razumljive, jer potrošačima nisu objašnjeni razlozi, niti kriteriji na temelju kojih bi prosječni potrošač, kao slabija i ranjivija strana, mogao predvidjeti ekonomske posljedice koje iz tih odredaba za njega proizlaze, dok je bankama bila poznata priroda i specifičnost valute švicarski franak, njeno kretanje u budućnosti, kao i to da je uz tu valutu vezan poseban rizik (zbog činjenice da je švicarski franak valuta utočišta), a koji rizik u cijelosti preuzima potrošač. Takve ugovorne odredbe su, stoga, uzrokovale neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, jer je neizvjestan i iznos glavnice kredita kojeg kao dužnik ima obvezu vratiti banci, i cijena, s obzirom da je i iznos kamate vezan uz valutu švicarski franak.

11.4. U konkretnom se slučaju, zapravo, radilo o istovremenom ugovaranju valutne klauzule s valutom švicarski franak i promjenjive kamatne stope, a slijedom toga i povećanom riziku za tužitelja kao korisnika kredita i potrošača, koji rizik se ubrzo i pokazao, uslijed čega je došlo do značajnog povećanja iznosa anuiteta kredita u odnosu na početni. Razlozi i kriteriji za izmjenu (povećanje) kamatne stope ubuduće trebali su biti precizirani već u Ugovoru o kreditu ili u odlukama tuženika, tako da je ta odredba opravdano ocijenjena kao nerazumljiva pa time i nepoštena, kao i odredba o ugovaranju švicarskog franka kao valute za koju je vezana glavnica kredita uz obvezu korisnika kredita snositi cjelokupni rizik tečajne razlike, što je sve u skladu sa pravom Europske unije u duhu kojega treba tumačiti sporna pitanja i iz ugovora sklopljenih prije službenog ulaska Republike Hrvatske u članstvo Europske unije, na što se Republika

Hrvatska obvezala sklapanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju koji se primjenjuje od 2005. pa su sudovi Republike Hrvatske obvezani tumačiti nacionalno pravo u duhu prava Europske unije i njene sveopće pravne stečevine (što uključuje i praksu suda Europske unije). Test poštenosti tih ugovornih odredaba proveden je, već u kolektivnom sporu u kojem je pravomoćno utvrđen nedostatak transparentnosti uslijed čega potrošači – korisnici kredita nisu mogli procijeniti potencijalno znatne gospodarske posljedice koje bi te odredbe imale za njihove financijske obveze, što znači da tuženik kao profesionalac – banka nije dao tužitelju kao korisniku kredita sve potrebne informacije uzimajući u obzir narav predmeta ugovora i okolnost da sporne odredbe Ugovora o kreditu nisu bile ni jasne, nije lako razumljive, što je, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokovalo znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja, kao potrošača, pa se radi o ništetnim odredbama.

11.5. Slijedom navedenog, odlučeno je kao u t. I. i II. izreke presude.

12. Prema čl. 323. st. 1. ZOO u slučaju ništetnosti ugovora svaka ugovorna strana dužna je vratiti drugoj sve ono što je primila na temelju takva ugovora, a ako to nije moguće, ili ako se narav onoga što je ispunjeno protivi vraćanju, ima se dati odgovarajuća naknada u novcu, prema cijenama u vrijeme donošenja sudske odluke, ako zakon što drugo ne određuje.

12.1. Tužitelj bi stoga imao pravo na restituciju iznosa isplaćenih na temelju ništetni odredaba Ugovora o kreditu, po pravilima ZOO o stjecanju bez osnove, zajedno sa zateznim kamatama od dana plaćanja odnosno stjecanja od strane tuženika kao nepoštenog stjecatelja (čl. 1111. ZOO kao opće pravilo i čl. 1115. ZOO kao pravilo o opsegu vraćanja). S time da bi prilikom odlučivanja o visini restitucije valjalo za cijelo utuženo razdoblje uzeti u obzir početno ugovorenu kamatnu stopu i početni tečaj, kao jedine valjano određene a time i poštene.

13. Međutim, kako je nesporno da je između stranaka sklopljen Aneks uz Ugovor o kreditu broj: 366-20/2004 sa Sporazumom o osiguranju novčane tražbine, u ovom je postupku sporno može li tužitelj nakon sklapanja navedenog Aneksa uz Ugovor o kreditu zahtijevati isplatu potraživanja na nepoštenim i ništetnim odredbama temeljnog Ugovora o kreditu.

13.1. Naime, konverzija kredita s valutnom klauzulom u CHF u kredit s valutnom klauzulom u EUR sklapanjem Aneksa uz Ugovor o kreditu izvršena je na temelju Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju ("Narodne novine" broj 102/15 – dalje u tekstu: ZID ZPK/15), a radi se o aktu kojim se na temelju zakona nalaže bankama izmjena odredbi iz osnovnog ugovora te eventualno do tada sklopljenih dodataka, i to valute kredita, kamatne stope i iznosa preostale neotplaćene glavnice kredita, te se između ugovornih strana postiže sporazum o konverziji iz čl. 19.s t. 6. ZID ZPK/15 na način kako je to propisano tim Zakonom. Glavni motiv i svrha tog zakona bila je da se položaj korisnika kredita u valuti CHF, kao potrošača, izjednači s položajem u kojem bi bili da su koristili kredit denominiran u valuti EUR.

13.2. Vrhovni sud Republike Hrvatske je u odluci proširenog vijeća broj Rev-457/2025 od 27. svibnja 2026., u odnosu na restitucijske zahtjeve potrošača koji su izvršili konverziju u skladu s odredbama ZID ZPK/15, zauzeo sljedeće pravno shvaćanje: „Potrošač korisnik kredita koji je na temelju ZID ZPK/15 ugovaranjem Aneksa Ugovoru

o kreditu konvertirao kredit ugovoren sa valutnom klauzulom u švicarskom franku i promjenjivom kamatnom stopom u kredit sa valutnom klauzulom u EUR nema pravo na utvrđenje i isplatu iznosa preplaćenih na temelju ništetnih ugovornih odredaba iz temeljenog ugovora o kreditu s ništetnom promjenjivom kamatnom stopom i ništetnom valutnom klauzulom u CHF, ali ima pravo na zatezne kamate na preplaćene iznose temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi Osnovnog ugovora o kreditu za razdoblje od dana sklapanja temeljenog ugovora o kreditu pa do utvrđenog dana prestanka obveze izvršene konverzijom kredita (30. rujna 2015.) i to u punom iznosu bez oduzimanja preplate utvrđene u konverziji.“

13.3. Nadalje, Vrhovni sud u spomenutoj odluci navodi da je sklapanjem Aneksa Ugovoru o kreditu na temelju odredbi ZID ZPK/15 kojim su stranke iznova od dana sklapanja Ugovora o kreditu uredile svoje odnose u pogledu valute obveze i promjenjivosti kamatne stope, na valjan način, ugovoren među strankama, prestala obveza tuženika (čl. 160. ZOO/05) na povrat više plaćenih iznosa s osnove ništetne odredbe o načinu promjene kamatne stope ugovornih kamata i valutne klauzule u CHF, a koja bi obveza proizlazila iz opće odredbe obveznog prava (čl. 1111. st. 1. ZOO/05) i ti, više plaćeni iznosi, nisu bez pravne osnove ostali u imovini tuženika. U skladu s navedenim, primjena posebnog propisa (ZID ZPK/15) derogira opće odredbe ZOO/05 o pravnim posljedicama ništetnosti na način da se svote koje su plaćene na temelju nepoštenih ugovornih odredbi o jednostranoj izmjeni stope ugovorne kamate te devizne klauzule u CHF, ne vraćaju potrošaču, već su iskorištene u njegovu korist za ispunjenje ugovornih obveza koje su ugovorene valjanim Dodatkom Ugovora o kreditu, a na način kako je to određeno u ZID ZPK/15.

13.4. Učinak konverzije prema ZID ZPK/15 djeluje ex tunc što omogućuje uspostavu činjeničnog i pravnog okvira u kojem bi se potrošač našao i bez postojanja nepoštene ugovorne odredbe. Tako stvorena mogućnost uspostave činjeničnog i pravnog okvira kakav je postojao, već sama po sebi, ima restitucijski učinak jer omogućuje vraćanje koristi koju je druga ugovorna strana (trgovac) stekla od potrošača po osnovi nepoštene ugovorne odredbe i to u okolnostima i u proceduri koja je unaprijed poznata i unaprijed svim stranama predstavljena kao jednokratna mjera i trajno rješenje. Na taj je način, prema ocjeni revizijskog suda, zaključenjem Aneksa ugovoru o kreditu koji je zaključen prema pravilima posebnog propisa (ZID ZPK/15) uspostavljena ravnoteža između efektivne zaštite i zahtjeva pravne sigurnosti, kao i zaštite legitimnih očekivanja strana u ugovornom odnosu koje su postupale u dobroj vjeri u opsegu obračuna izvršenog u smislu odredbe čl. 19.c u vezi s čl. 19.e ZID ZPK/15.

13.5. Slijedom navedenog, potrošač nema pravo na isplatu glavnice preplaćenih iznosa na temelju nepoštenih i ništetnih odredbi ugovora o kreditu o valutnoj klauzuli u CHF i promjeni kamatne stope. Međutim, potrošač ima pravo na zatezne kamate na preplaćene iznose temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi ugovora o valutnoj klauzuli i promjenjivoj kamatnoj stopi i to za razdoblje od dana plaćanja pojedinačnih mjesečnih obroka kredita do sklapanja Aneksa Ugovora o kreditu (odnosno do utvrđenog dana prestanka obveze izvršene konverzijom kredita - 30. rujna 2015.), a to iz razloga što taj dio nije obuhvaćen obračunom u konverziji niti je uređen u ZID ZPK/15. Te zatezne kamate pripadaju mu u cijelosti i bez oduzimanja od bilo kakve preplate utvrđene Aneksom Ugovora o kreditu na temelju ZID ZPK/15.

14. Radi utvrđenja visine tužbenog zahtjeva proveden je dokaz financijskim vještačenjem po stalnom sudskom vještaku Goranki Šmer Maraš, koja je u svom nalazu i mišljenju (list 150-166 spisa) utvrdila razliku između plaćenih anuiteta prema predmetnom Ugovoru o kreditu i iznosa koje je tužitelj trebao plaćati u utuženom razdoblju uzimajući u obzir početno ugovorenu kamatnu stopu i početni tečaj, te je izvršio usporedbu s provedenom konverzijom. Za svoj izračun vještak je koristio parametre početnih uvjeta kredita i to da je iznos kredita bio 69.000,00 CHF, da je početna kamatna stopa bila 5,25 %, da je početni tečaj na dan isplate kredita bio 1 CHF = 4,82310 HRK, te da je izvršena konverzija kredita.

14.1. Na temelju navedenih utvrđenja i izračuna vještak je utvrdio da razlika po osnovi preplaćene kamate i valute tijekom otplate kredita do provedene konverzije kredita 30. rujna 2015., odnosno po mjesecima izračunata pozitivna razlika između stvarno naplaćene kamate po kreditu u odnosu na početno ugovorenu kamatu od 5,25 % godišnje i iznosa kredita u kunama prema srednjem tečaju CHF koji je bio važeći na dan isplate kredita ukupno iznosi 48.684,27 HRK (sada 6.461,51 EUR uz primjenu fiksnog tečaja konverzije 7,53450), a od kojeg iznosa 16.000,00 HRK otpada na preplaćenu kamatu i 32.683,65 HRK na pretplatu po osnovi valute (Tabela br. 3. Nalaza i mišljenja). Razlika između kunske protuvrijednosti nedospjele glavnice konvertiranog kredita s valutnom klauzulom u EUR i kunske protuvrijednosti nedospjele glavnice s valutnom klauzulom u CHF obračunatom po početnom tečaju iznosi 22.144,72 HRK (sada 2.939,11 EUR uz primjenu fiksnog tečaja konverzije 7,53450), koliko je viša kunska protuvrijednost konvertiranog kredita.

14.2. U dopuni nalaza i mišljenja (list 351-372 spisa) vještak je utvrdio da manje plaćena kamata za razdoblje do 30. rujna 2015. iznosi 1.105,45 EUR, a da negativne tečajne razlike iznose 580,49 EUR. Vještak je izračunao kako zatezne kamate obračunate na svaki preplaćeni iznos s osnova promjene kamatne stope iz osnova promjene tečaja od dana pretplate do 30. rujna 2015. iznose 2.711,66 EUR. Vještak je utvrdio i kako je tuženik u obračunu konverzije na dan 30. rujna 2015. tužitelju utvrdio manjak u iznosu od 1.661,80 EUR a kojeg je tužitelj podmirio uvećanjem nedospjele glavnice konvertiranog kredita s valutnom klauzulom u EUR. Konačno zaključak je vještaka da je tuženik izračun konverzije izvršio ispravno i u skladu s odredbama čl. 19.c Zakona o potrošačkom kreditiranju koji je stupio na snagu 30. rujna 2015.

14.4. Sud u cijelosti prihvaća nalaz i mišljenje vještaka s obzirom na to da je sačinjeno objektivno i jasno, u skladu s pravilima struke poštujući nalog zadan od strane suda, a niti parnične stranke nisu osporile matematičke izračune vještaka. Prigovori tuženika na nalaz i mišljenje pravne su prirode i detaljno su obrazloženi u ranijem tekstu pa nisu doveli u sumnju pravilnost izrađenog nalaza i mišljenja. Neosnovan je i prigovor tuženika da je pri obračunu visine tražbine valjalo uzeti u obzir i tzv. negativne razlike. Naime, Zakon o zaštiti potrošača smatra ugovorne odredbe ništetnim ako idu na štetu potrošača (ovdje tužitelja), ali ne ako takve ugovorne odredbe potrošaču idu u korist. Ništetnost ugovornih odredbi u kolektivnom sporu utvrđena je u korist potrošača, odnosno utvrđeno je da su ugovorne odredbe ništetne iz razloga koji se mogu pripisati samo bankama kao profesionalcima, ne i potrošačima. Upravo zbog postupanja banaka došlo je do očite neravnoteže u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, stoga nema osnova da se tražbina tužitelja umanji za tzv. negativne razlike.

15. Slijedom navedenog, u skladu s pravnim shvaćanjem proširenog vijeća Vrhovnog suda Republike Hrvatske izraženim u odluci broj Rev-457/2025, sud je utvrdio da tužitelj nakon provedene konverzije ima pravo na isplatu iznosa od 2.711,66 EUR na ime zakonskih zateznih kamata na pojedinačne iznose preplate po osnovi promjene kamatne stope i promjene tečaja, obračunatih do 30. rujna 2015. Navedene zatezne kamate pripadaju tužitelju u cijelosti, bez umanjenja za preplatu utvrđenu u provedenoj konverziji.

14.1. Pri tome, u skladu s odredbom čl. 31. st. 2. ZOO tužitelju na iznos neplaćenih kamata pripadaju zatezne kamate od dana kada je podnesen zahtjev za njihovu isplatu (tzv. procesne kamate). S obzirom na to da je tužitelj zahtjev za isplatu osamostaljene kamate podnio podneskom od 9. listopada 2026., procesne kamate mu pripadaju od prvog idućeg dana nakon toga pa su na iznos osamostaljene (uglavničene) kamate u iznosu od 2.711,66 EUR tužitelju dosuđene zatezne kamate od 10. listopada 2026. do isplate i to po stopi iz čl. 29. st. 2. ZOO, dok je u odnosu na zatezne kamate zatražene od 31. svibnja 2019. do 9. listopada 2026. odbijen zahtjev tužitelja kao neosnovan.

15. Imajući u vidu pravno shvaćanje proširenog vijeća Vrhovnog suda Republike Hrvatske tužbeni zahtjev tužitelja odbijen je u preostalom dijelu, i to glede zahtjeva za isplatu iznosa od 6.461,51 EUR na ime preplate po osnovi kamatne stope i valute, te iznosa od 2.939,11 EUR na ime razlike u glavnici, sve sa zateznim kamatama od 1. listopada 2015. do isplate.

16. Konačno, neosnovan je tuženikov prigovor zastare. Naime, prema pravnom shvaćanju Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 31. siječnja 2020. zastarni rok u slučaju restitucijskog zahtjeva (slučaju kakav je i ovaj), prema kojem su ugovorne strane dužne vratiti jedna drugoj sve ono što su primile na temelju ništetnog ugovora, odnosno u slučaju zahtjeva iz čl. 323. st. 1. ZOO, kao posljedice utvrđenja o ništetnosti ugovora, počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili nas drugi način ustanovljena ništetnost ugovora. Ako je ništetnost ustanovljena, kao u ovom slučaju, u postupku kolektivne zaštite potrošača, tada zastarni rok počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ništetnost u postupku kolektivne zaštite potrošača, neovisno od (naknadnog) utvrđenja ništetnosti sadržajno istovjetnih ugovornih odredbi u svakom pojedinom slučaju, a povodom individualnih parnica potrošača u kojoj se oni pozivaju na pravne učinke presude donesene u postupku kolektivne zaštite (tako i prema objedinjenom shvaćanju Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 31. siječnja 2022.).

16.1. Postupak kolektivne zaštite u kojem je utvrđena ništetnost ugovorenih odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli pravomoćno je okončan u odnosu na tuženika donošenjem odluka Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj Pž-7129/2013-4 od 13. lipnja 2014. (u odnosu na promjenjivu kamatnu stopu) i poslovni broj Pž-6632/2017-10 od 14. lipnja 2018. (u odnosu na valutnu klauzulu), pa do dana podnošenja tužbe u ovoj pravnoj stvari (31. svibnja 2019.) nije protekao opći zastarni rok od pet godina.

17. Odluka o parničnom trošku temelji se na odredbi čl. 154. st. 2. u vezi sa čl. 155. ZPP. Tužitelj je osnovano pokrenuo predmetni parnični postupak radi isplate kreditne obveze s osnova ništetnih ugovornih odredbi pa se smatra da je uspio u pogledu osnove tužbenog zahtjeva, dok je u pogledu visine, uzimajući u obzir konačno

postavljeni tužbeni zahtjev, uspio u omjeru od 22 %, pa njegov ukupni uspjeh u sporu iznosi 61 %, dok uspjeh tuženika iznosi 39 %. Tuženik je stoga u skladu s odredbom čl. 154. st. 2. ZPP dužan tužitelju naknaditi parnični trošak u omjeru od 22 % (61 % - 39 %).

17.1. U skladu s Tarifom o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika ("Narodne novine" broj 138/23 – dalje u tekstu: Tarifa) tužitelju pripada za sastav tužbe prema Tbr. 7/1 Tarife 100 bodova, za sastav podneska od 28. veljače 2020., 18. rujna 2020., 25. studenog 2021. i 3. listopada 2025. prema Tbr. 8/1 Tarife 100 bodova za svaki, za sastav podnesaka od 21. siječnja 2021., 16. ožujka 2021. i 7. listopada 2024. prema Tbr. 8/4 Tarife 25 bodova za svaki, za zastupanje na ročištima od 23. rujna 2020., 12. rujna 2024., 6. veljače 2025., 5. lipnja 2025., 14. svibnja 2026. i 9. listopada 2026. prema Tbr. 9/1 Tarife 100 bodova za svako, odnosno ukupno 1175 bodova, što uzimajući u obzir vrijednost boda od 2,00 EUR iznosi 2.350,00 EUR, a uvećano za pripadajući PDV u iznosu od 587,50 EUR (Tbr. 46. Tarife) iznosi 2.937,50 EUR. Također, tužitelju je priznat i trošak sudske pristojbe na tužbu u iznosu od 26,54 EUR. Međutim, tužitelju nije priznat trošak sastava podneska od 28. veljače 2020. jer navedeni trošak nije bio potreban u ovoj parnici s obzirom na to da je tim podneskom tužitelj samo obavijestio sud o izvršenoj uplati sudske pristojbe, a tužitelju nije priznat ni zatraženi trošak sastava podneska od 18. srpnja 2025. i 1. listopada 2025. jer mu isti nije nastao s obzirom da je tužitelj sudu dostavio potvrde o uplati predujma bez sastavljanja posebnog podneska. Tužitelju nije priznat ni trošak sudske pristojbe za presudu jer mu navedeni trošak niti ne nastaje u smislu odredbe čl. 11. t. 20. Zakona o sudskim pristojbama („Narodne novine“ broj 118/18 i 51/23).

17.2. Dakle, glede tako utvrđenog parničnog troška tužitelja u iznosu od 2.964,04 EUR, valjalo je tuženika obvezati da tužitelju naknaditi 22 % toga iznosa, što iznosi 652,09 EUR. Pri tome je tužitelju valjalo u cijelosti priznati zatraženi trošak provedenog financijskog vještačenja u iznosu od 771,62 EUR, a provođenje kojeg je bilo nužno za donošenje odluke u ovog pravnoj stvari. Tužitelju pripadaju zatezne kamate na trošak postupka od donošenja presude na temelju čl. 151. st. 3. ZPP.

17.3. Tuženiku primjenom odredbe čl. 154. st. 2. ne pripada pravo na trošak, već je razmjerno njegovom uspjehu u sporu umanjen priznati trošak tužitelja.

U Puli-Pola 29. listopada 2026.

Sutkinja

Tamara Dagostin Mušković

TAMARA DAGOSTIN MUŠKOVIĆ

Elektronički potpisano: 29.10.2026T12:54:34 (UTC:2026-10-29T11:54:34Z)
Provjera: https://epotpis.rdd.hr/provjera
Broj zapisa: 73283846-45a5-4ec3-a370-8c3f4e7d1fa6

Općinski sud u Puli - Pola

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:
Protiv ove presude dopuštena je žalba u roku od 15 dana od dana objave presude za uredno obaviještenu stranku, a od primitka ovjerenog prijepisa iste za stranku koja nije uredno obaviještena o ročištu za objavu presude. Žalba se podnosi ovom sudu pismeno u tri istovjetna primjerka, a o žalbi odlučuje nadležni županijski sud.

Dostaviti:
- pun. tužitelja
- pun. tuženika

Broj zapisa: **9-3088f-60fd5**

Kontrolni broj: **01ee0-e6aec-2ec2d**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:
https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Puli - Pola** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.